

Crna Gora
Ministarstvo kulture

Adresa: Njegoševa bb,
81250 Cetinje, Crna Gora
tel: +382 41 232 571
fax: +382 41 232 572
www.mku.gov.me

KREATIVNA
CRNA GORA

**AKCIONI PLAN
ZA SPROVOĐENJE PROGRAMA
„KREATIVNA CRNA GORA: IDENTITET, IMIDŽ, PROMOCIJA” 2017-2020,
ZA 2020. GODINU, S IZVJEŠTAJEM O REALIZACIJI AKCIONOG PLANA ZA
2019. GODINU**

Cetinje, mart 2020. godine

I UVOD

Vlada Crne Gore je na sjednici održanoj 22. juna 2017.godine, na osnovu predloga Ministarstva kulture donijela Program “Kreativna Crna Gora: Identitet, imidž, promocija” (u daljem tekstu: Program), koji će se sprovoditi u periodu 2017 - 2020. godina.

Vlada je Zaključkom broj 07-1895, od 30.06.2017.godine, zadužila Ministarstvo kulture da sprovodi programske aktivnosti putem godišnjih akcionih planova i da o realizaciji informiše Vladu jednom godišnje. U tom kontekstu, Akcioni plan za 2020. godinu i Izvještaj o realizaciji Programa u 2019. godini su planirani Programom rada Vlade za prvi kvartal 2020. godine.

Program je koncipiran kao interesektorska platforma kojom su planirane različite aktivnosti u funkciji afirmacije i valorizacije državnog i kulturnog identiteta Crne Gore i prezentacije njenog multikulturnog konteksta, uz razvoj linija podrške za kreativni sektor.

Program je dizajniran kroz tri osnovne grupe projektnih aktivnosti:

1. **Umjetničke, kulturološke i izdavačke projekte** koje će Ministarstvo kulture inicirati kroz godišnje programe saradnje sa nacionalnim kulturnim i obrazovnim institucijama i drugim državnim organima. Projekti će biti koncipirani u različitim modelima produkcije i distribucije sadržaja.
2. **Godišnje projektne konkurse za 2018, 2019 i 2020. godinu za:**
 - sektor kreativnih industrija u funkciji produkcije sadržaja koji referišu na inovativne oblike prezentacije identiteta i prezentaciju Države uz primjenu savremenog dizajna i multimedije. Tematski okvir godišnjih javnih i pozivnih konkursa usvaja Vlada na prijedlog Ministarstva kulture.
 - naučno-istraživačke projekte u polju crnogorske kulturne istorije, crnogorskih studija kulture, istorije i teorije umjetnosti Crne Gore
3. **MontenegroArtLines Visitor Program** – program umjetničkih rezidencija inostranih umjetnika koji svojim boravkom stvaraju arhiv *pogleda drugog* na Crnu Goru. Svjedoci smo značaja inostranih putopisaca, književnika, fotografa, slikara koji su stvarali sliku o Crnoj Gori tokom prošlosti. *MontenegroArtLines Visitor Program* predstavlja platformu za novi i sistematičan plan posjeta i boravka umjetnika koji će produkcijom svojih radova i različitih medijskih sadržaja kreirati sliku identiteta Države i njenih vrijednosti u međunarodnoj javnosti.

II AKCIONI PLAN ZA SPROVOĐENJE PROGRAMA U 2020. GODINI

II – 1 Umjetnički, kulturološki i izdavački projekti

U skladu sa postavljenim projektnim zadacima i dinamikom njihove realizacije, Programom će u 2020. godini biti obuhvaćeno:

- Priprema i štampa **Zbornika dokumenata: “Monumenta Montenegrina Vaticana”**. Projekat proizilazi iz saradnje Ministarstva kulture i Svete stolice. Njime su obuhvaćena arhivska dokumenta iz Konkordata knjaževine Crne Gore i Svete Stolice 1886. godine, koja se čuvaju u Državnom arhivu Vatikana, sekciji Konkordati. Riječ je o arhivskoj građi koja do sada nije objavljivana, a svjedoči o važnom periodu crnogorske istorije. Pored obimne uvodne studije koja tretira odnose Crne Gore i Svete stolice od Berlinskog kongresa do kraja XIX vijeka, publikacija sadrži i kritičke komentare priređivača, kopije dokumenata u originalnoj transkripciji s italijanskog, latinskog i

francuskog jezika, kao i njihov prevod na crnogorski i engleski jezik. Objavljivanjem Zbornika učiniće se dostupnom naučnoj, stručnoj i široj javnosti, arhivska građa od značaja za tradiciju crnogorske multikonfesionalnosti, budući da je Crna Gora tada bila prva balkanska država s dominantno pravoslavnim stanovništvom, koja je sa Svetom Stolicom potpisala sporazum, čime je istovremeno stekla i respektabilan međunarodni ugled.

Štampanju Zbornika prethodiće aktivnosti na prevodu tekstova, lekturi i korekturi, dizajnu i pripremi za štampu.

Izdavač Zbornika je Ministarstvo kulture, u saradnji sa Štamparijom "Obod" sa Cetinja, a prema aktuelnoj dinamici biće objavljen najkasnije do kraja aprila tekuće godine.

- Dokumentarni serijal **Hrišćanske crkve u Crnoj Gori kroz istoriju**, u produkciji B film Montenegro, po scenariju Steva Vučinića, a u režiji Branka Baletića. Serijal će sadržati šest/sedam epizota, koje će tematski tretirati pitanja: *Hrišćanstvo u antici na crnogorskome prostoru, Crkva u državi Duklji, Pravoslavna crkva u Crnoj Gori od Nemanjića do početka 19. vijeka, Crnogorska pravoslavna crkva od početka 19. vijeka do 1918. godine, Ukidanje i obnavljanje Crnogorske pravoslavne crkve i Srpska pravoslavna crkva i Devastacija kulturne baštine*. Istraživanja i prikupljanje arhivskog filmskog materijala je započeto, kao i rad na scenariju uz angažman i saradnju sa istoričarem. Prema dinamici realizacije očekuje se da projekat bude završen i spreman za emitovanje tokom maja tekuća godine. Prema planu distribucije serijal treba da se emituje na javnom servisu, zainteresovanim komercijalnim televizijama, ali i putem youtube.
- **Upravljanje online "Art market" platformom** - U cilju povećanja vidljivosti aktera iz oblasti likovnog i primijenjenog stvaralaštva ali i Kreativnih industrija, u saradnji sa Udruženjem likovnih umjetnika ćemo raditi na promociji navedenih oblasti i realizatora, kroz **online platformu "Art market"**. Platforma će nuditi mogućnost prodaje umjetnina i relevantnih proizvoda, ali i profilisanu prezentaciju umjetnika i njihovih kataloških zbirki čiju će selekciju raditi Udruženje likovnih umjetnika Crne Gore. Ovim ćemo crnogorskoj stvaralačkoj sceni prvi put ponuditi alternativni vid plasmana svojih proizvoda i umjetnina uz mogućnost elektronskog plaćanja i brze dostave istih. Projekat će se realizovati sa Udruženjem likovnih umjetnika Crne Gore i drugim partnerima.
- **Montenegro creative forum** - Nakon uspješno organizovane konferencije u 2019. godini, Ministarstvo kulture želi nastaviti sa afirmacijom savremenog stvaralaštva i kreativnih industrija u ovoj formi, ali ujedno i sa prezentacijom rezultata koji već daju određene benefite na svim pomenutim poljima. S toga, ove godine će konferencija nositi poruku "A new frontier - Novi horizonti", sa željom da konkretizujemo sve ono što je najavljeno i o čemu je razgovarano u prethodnom izdanju te da ujedno prezentujemo i novi imidž kulture u Crnoj Gori. Konferencija je planirana za 11. septembar, u saradnji sa Fakultetom likovnih umjetnosti i Fakultetom dramskih umjetnosti Univerziteta Crne Gore, uz cjelodnevna predavanja i panel diskusije relevantnih stručnjaka i autora iz internacionalne kreativne zajednice.
- Projekti **Agro dizajn – crnogorska kulture hrane** i **Moja Crna Gora: Portret države My Montenegro: Portrait of the State** nastaviće se i u 2020. godini, a njihova realizacija planirana je do kraja tekuće godine. Takođe, u 2020. godini biće izmirene i sve finansijske obaveze koje se odnose na dvojezično izdanje **Gorskog vijenca**.

II – 2 Godišnji projektni konkursi za 2020. godinu - Budžet 150.000 eura

Programom je planirano objavljivanje godišnjeg javnog konkursa i u 2020. godini, za finansiranje projekata iz oblasti **kreativnih industrija, odnosno produkcije sadržaja koji referišu na inovativne oblike prezentacije identiteta i Države** uz primjenu savremenog dizajna i multimedije i **naučno-istraživačke projekte** u polju crnogorske kulturne istorije, crnogorskih studija kulture, istorije i teorije umjetnosti Crne Gore

Tematski okvir godišnjih javnih konkursa usvaja Vlada na prijedlog Ministarstva kulture, a u odnosu na koncept i aktuelnu novonastalu situaciju izazvanu korona virusom, konkurs će biti realizovan u II kvartalu tekuće godine. .

Sastavni dio projektnih konkursa predstavlja i plan produkcije, primjene i distribucije sadržaja.

II – 3 MONTENEGROARTLINES VISITOR PROGRAM – program umjetničkih rezidencija

Program umjetničkih rezidencija započeo u 2018. godini sa izdavačkom kućom OKF doo Cetinje, nastavlja se - kao platforma za novi i sistematičan plan posjeta i boravka inostranih umjetnika - književnika, čiji će krajnji zadatak biti da produkcijom svojih radova i različitih medijskih sadržaja, međunarodnoj javnosti predstave savremenu sliku identiteta Crne Gore i njenog kulturno-istorijskog nasljeđa.

Izdavačka kuća OKF je napravila selekciju referentnih autora iz okruženja (književnika, teoretičara književnosti, književnih prevodilaca....) koji bi boravili u okviru rezidencije, a to su: Jovica Aćin (Srbija), Semezdin Mehmedinović (BIH), Kornelija Marks (Njemačka), Stjepan Bajić i Marko Pogačar (Hrvatska), Istok Osojnik (Slovenija).

II – 4 Finansiranje Programa u 2020. godini

Aktivnosti planirane za 2020. godinu, finansiraće se iz Budžeta Ministarstva kulture sa Programa "Kreativna Crna Gora: Identitet, imidž, promocija" u iznosu od 250.000,00 eura. Shodno Zaključku Vlade koji se odnosi na mjere **podrške sektoru stvaralaštva u kulturi u cilju ublažavanja negativnih efekata od epidemije korona virusa, za godišnji projektni konkurs će biti opredijeljeno 150.000 eura, dok će za ostale projekte iz Akcionog plana biti opredijeljen iznos u skladu sa mogućnostima realizacije i usaglašenim budžetima za sve pojedinačne projekte obuhvaćene ovim Akcionim planom sa partnerima na njihovoj realizaciji.**

III IZVJEŠTAJ O REALIZACIJI AKTIVNOSTI U 2019.

Akcionim planom za sprovođenje Programa u 2019. godini bilo je planirano sedam projekata, u oblasti *umjetničkih, kulturoloških i izdavačkih projekata*; jedan *javni konkurs* za podršku kreativnim industrijama i naučno-istraživačkim projektima u kulturi i jedan projekat iz oblasti *umjetničkih rezidencija* (Montenegroartline visitor program).

III – 1 Umjetnički, kulturološki i izdavački projekti

Među sedam projekata planiranih u prethodnoj godini u oblasti *Umjetničkih, kulturoloških i izdavačkih projekata*, četiri su višegodišnja i njihova realizacija teče u kontinuitetu, dok su tri bila nova i oni su u potpunosti završeni.

U kontinuitetu se realizuju sljedeći projekti:

- **Leksikon likovnih umjetnika Crne Gore**, u saradnji sa Crnogorskom akademijom nauka i umjetnosti. Dvogodišnji rad na ovoj publikaciji rezultirao je potrebom izrade sveobuhvatnijeg pregleda likovne umjetnosti u Crnoj Gori i dopunom novim odrednicama i oblastima. U tom kontekstu, pored već obuhvaćenih oblasti (praistorija, antika, srednji vijek, novi vijek, predmoderna, moderna i postmoderna, arhitektura, fotografija, stranci i izvanjci), novi sadržaji se odnose na istoriju umjetnosti, umjetničke epohe, institucije umjetnosti, istoričare i teoretičare umjetnosti, slikare-konzervatore, grafički dizajn, časopise za umjetnost, a u okviru arhitekture na palate u Crnoj Gori i utvrđenja/tvrđave. Time je Abecedar ove publikacije proširen za oko 300 novih odrednica. Novi koncept i sadržaji, uslovili su i promjenu samog naziva publikacije, tako da će ona biti objavljena pod novim nazivom **Leksikon likovne umjetnosti Crne Gore**. U Abecedar su do sada upisane 1234 odrednice (očekuje se da ukupan broj bude oko 1300), a napisanih članaka je 988. Za pisanje leksikografskih članaka

angažovano je 19 autora. Aktivnosti na izradi Leksikona likovne umjetnosti Crne Gore se realizuju prema utvrđenom planu, a njegovo objavljivanje očekuje se krajem tekuće godine. Procjenjujući, u ovom trenutku, obim leksikografskih članaka i ilustrativnog materijala, Leksikon će se štampati, najvjerovatnije, u dva toma.

- **Agro Dizajn – crnogorska kultura hrane** je višegodišnji zajednički projekat Ministarstva kulture, Fakulteta likovnih umjetnosti, Ministarstva poljoprivrede i Nacionalne turističke organizacije. Osnovni cilj projekta je usmjeren na unapređenje saradnje između predstavnika poljoprivrednih proizvođača i kreativnog sektora, radi bolje promocije i uspostavljanja sistema brendiranja Crne Gore kao specifične ekološke i kulinarske destinacije. Uz to planirano je i štampanje publikacije o autentičnim crnogorskim poljoprivrednim proizvodima i crnogorskim kulinarskim vještinama, te podacima o manifestacijama i festivalima posvećenim crnogorskoj kulturi hrane. Ovaj projekat se tokom 2019. godine sprovodio primarno kroz aktivnosti Fakulteta likovnih umjetnosti na Cetinju, i to kroz mentorski i kreativni rad profesora i Zdravka Delibašića i studenata. Radilo se na kreiranju brenda *TEA From ME* (osmišljavanje i utvrđivanje idejnog koncepta brenda, imena brenda, koncepta razvoja naljepnica ambalaže, izradi piktograma i fotografisanju modela dizajna ambalaže proizvoda. Rađeno je i na kreiranju dizajna ambalaža na osnovu tradicionalnih crnogorskih motiva (Bihorski ćilim, Crnogorski vez – Ošvica i Diatreća), a nastavljen je rad i na dizajnu etiketa proizvodnje kompanije Ramar sokovi. Rezultati programa Agro dizajn – crnogorska kultura hrane 2019. predstavljeni su javnosti na godišnjoj pres konferenciji Ministarstva kulture i Fakulteta likovnih umjetnosti na Cetinju.
- Nastaviće se sa prikupljanjem autorskih tekstova u cilju štampanja publikacija ***Moja Crna Gora: Portret države / My Montenegro: Portrait of the State***. Podsjećanja radi publikacija predstavlja zbirku više autorskih eseja javnih ličnosti iz društvenog, političkog i kulturnog života Crne Gore i inostranstva, koji na različite načine tematski oblikuju svoj doživljaj Crne Gore. Prate je i dvije posebne cjeline u kojima se Država predstavlja kroz autorske fotografije i dizajnerska rješenja ključnih artefakata kulturne istorije i kulturne geografije Crne Gore. Urednik ove publikacije je Boban Batrićević, profesor sa Fakulteta za crnogorski jezik i književnost. Publikacija će biti štampana do kraja 2020.
- **Štampanje „GORSKOG VIJENCA“ na slovenački jezik**, Ministarstvo kulture je u saradnji sa Zavodom za izdavačku djelatnost „Beletrina“ iz Slovenije, a posredstvom Ambasade Crne Gore u Ljubljani, dogovorilo zajedničku realizaciju prevođenja i objavljivanja dvojezičnog izdanja (crnogorsko/slovenačko) kapitalnog djela crnogorske književnosti „Gorski vijenac“ Petra II Petrovića Njegoša, u prevodu dr Miklavža Komelja, slovenačkog pisca, prevodioca i historičara umjetnosti. Ovaj projekat predstavlja doprinos boljem razumijevanju Njegoševog djela u jednom širem kontekstu, posebno ako imamo u vidu činjenicu da je prethodni prevod bio urađen prije 40 godina. Međusobna prava i obaveze između Ministarstva i „Beletrine“ definisana su posebnim izdavačkim ugovorom (broj 01-3100 od 13.09.2019.) prema kojem će dvojezično izdanje „Gorskog vijenca“ biti štampano u prvom kvartalu 2021. godine, nakon čega će biti promovisano u Sloveniji i Crnoj Gori.
- **DUHOVNA MUZIKA NARODA CRNE GORE**, je autorski projekat Senada Gačevića, kompozitora i redovnog profesora Muzičke akademije na Cetinju. Producent projekta je „Mastermind Production & Marketing“ d.o.o. Podgorica. Projekat obuhvata štampanje monografije sa kompozicijama pripadnika svih naroda koji žive u Crnoj gori i izvođenje koncerta združenih horova. U okviru projekta su tokom 2019. urađene sljedeće aktivnosti: realizovani istraživački radovi (obilazak državnih, crkvenih i privatnih arhiva i biblioteka u Crnoj Gori), prikupljeno 52 djela nastala u posljednjih 150

godina, formirana komisija za selekciju radova i izvršen širi izbor djela, urađena kompjuterska notografija odabranih djela. U toku je proces korekture i izrade dizajna za štampanje monografije. Ujedno, partiture djela odabranih za izvođenje podijeljene su horskim pjevačima u svim krajevima Crne Gore, pripadnicima svih nacija i religija. Pojedinačne pripreme pjevača su u toku. Određeni su dirigenti horova Dženeta Šaćić, Mihajlo Lazarević i Zoja Đurović. Štampanje monografije planirano je za kraj marta. Promocija i koncert biće realizovani u toku aprila mjeseca, u novom prostoru Muzičkog centra Crne Gore.

- **Štampanje monografije “ČOJSTVO I BESA”** - Crna Gora je krajem 1998 i u proljeće 1999 godine, prihvatila i zbrinula oko 100 hiljada izbjeglica sa Kosova. Tim povodom realizovan je dokumentarni film i priprema se istoimena Monografija. Autor projekta je Velibor Čović, a producent A-PRODUCTION d.o.o. Do sada urađeni sljedeći poslovi: selektovano i otkupljeno 600 fotografija, snimljenih 1998 i 1999 godine u izbjegličkim kampovima (Rožaje, Plav, Berane, Tuzi, Ulcinj...), u kojima su boravili prognanici sa Kosova; obavljena kompjuterska obrada i priprema fotosa za štampu; skenirani tekstovi iz štampanih medija koji se odnose na period izbjeglištva (mart jun 1999 godine); prikupljeno 30 autorskih tekstova, kako od predstavnika crnogorskih institucija, tako i volonterskih učesnika koji su učestvovali u procesu zbrinjavanja izbjeglica; istraživanja arhive kosovske štampe u Prištini i pribavljeni tekstovi koji se odnose na izbjegličko vrijeme provedeno u Crnoj Gori; prevođenje tekstova na albanski jezik; idejno rješenje dizajna. Započeti poslovi prevoda tekstova na engleski jezik, dok su preostali još poslovi lekture i štampe monografije. Prema dinamici planiranih zadataka, realno je očekivati da Monografija iz štampe izađe krajem aprila, kada će biti upriličena i njena promocija, uz projekciju istoimenog dokumentarnog filma.
- **Uspostavljanje koncepta za razvoj “Kuća crnogorske istorije”** Moderan pristup crnogorske istorije se do sada nije tretirao u kulturno-turističkoj komunikaciji dok je nematerijalna baština, kao verbalni svjedok određenih istorijskih događaja segment koji je slabo valorizovan a uz ogroman potencijal. Velika faktografska građa crnogorske istorije, trebala bi biti procesuirana modernim multimedijalnim tehnikama koja će omogućiti da “Kuća crnogorske istorije – House of Montenegrin history”, omogućiti posjetiocu svojevrsno putovanje koje iskače iz konvencionalnih prezentacionih pristupa. Tokom 2019. godine, Autorski tim je uspostavio programski i sadržajni koncept, te isti dostavio za izradu Idejnog rješenja koji će biti dalje razrađivan na infrastrukturnoj osnovi.

Među projektima koji su bili planirani Akcionim planom za 2018. godinu, sa čijm završetkom se kasnilo iz objektivnih produkcionih i umjetničkih razloga, tokom 2019. godine u cjelini su realizovani:

- **Štampanje trećeg kola “Nove luče”** u izdanju izdavačke kuće OKF sa Cetinja. To kolo imalo je 10 naslova, a zastupljeni autori su rođenjem Crnogorci, koji su svoj stvaralački kredibilitet i afirmaciju stekli u drugim državama., odnosno bivšim JU republikama. To su Dragan Nikolić („Ulište“); Velimir Milošević (Izabrane pjesme); Veljko Radović (Izabrane drame); Ibrahim Hadžić („Krugovi“); Biljana Jovanović („Pada Avala“); Vojo Šindolić („Točka otpora“); Refik Ličina („Strah od behara“); Basri Čaprići („Otvaranje školjke“); Žarko Laušević („Godina prođe, dan nikako“); Vojislav Pejović („Život i smrt Milana junaka“). Pored toga što se ovim projektom, uključujući i prethodna dva kola (jedno štampano u saradnji Nacionalne biblioteke i Zavoda za školstvo i drugo u okviru programa obilježavanja 10 godina od obnove nezavisnosti), obezbjeđuje cjelovit uvid u recentno književno stvaralaštvo Crne Gore, njime se ostvaruje i

afirmacija naših kulturnih vrijednosti van granica države, što je Zakonom o kulturi propisani javni interes.

- **OKTOIH Tempus** je multidisciplinarni projekat realizovan u saradnji Ministarstva kulture, produkcijske kuće Marsala DOO Podgorica i Udruženje likovnih umjetnika Crne Gore. Osmišljen je kao projekat koji uključuje profesionalce iz različitih oblasti, kao što su: umjetnici, historičari i teoretičari umjetnosti, stručnjaci iz oblasti kulturne baštine, predstavnici relevantnih institucija i NVO, studenti, volonteri itd. Njegova svrha je uspostavljanje integralnog i održivog mehanizma upravljanja i valorizacije kulturne baštine, u konkretnom slučaju Obodske štamparije i Oktoiha prvoglasnika, prve štampane ćirilčne knjige na slovenskom jugu. Projekat je rezultirao izradom deset grafičkih mapa na kojima su zabilježeni artefakti iz Oktoiha, dizajnirani u skladu sa savremenim zahtjevima struke i nizom inovativnih likovno – grafičkih rješenja.
- Publikacija **“Crna Gora: Filmska destinacija” - “Montenegro: Film Destination”** i aktiviranje sajta “Film in Montenegro”, realizovano je u saradnji Ministarstva kulture i Filmskog centra Crne Gore. Publikacija obiluje velikim brojem fotografija, potencijalnih filmskih lokacija za inostrana snimanja, ali sadrži i izuzetno značajne podatke o uslovima za inostrana snimanja (spisak producentkih kuća i producenstskih servisa, postupak i stopa povraćaja kvalifikovanih troškova za inostrana snimanja, podatke o crnogorskim glumcima...). Publikacija je tokom 2019. godine promovisana na najznačajnijim evropskim filmskim marketima u Kanu, Berlinu, Solunu, Tirani.....

III – 2 Godišnji projektni konkurs za 2019. godinu

Javni konkurs za sufinansiranje projekata i programa iz oblasti kreativnih industrija i naučnih istraživanja objavljen je 16. oktobra 2019. godine, a tematski okvir činile su tri cjeline: raznolikost kulturnih izraza, uspostavljanje kulturnog proizvoda iz oblasti modnog dizajna i dizajna tekstila i uspostavljanje ICT proizvoda.

Cilj konkursa je identifikacija tržišno orijentisanih projekata i proizvoda kojima se promoviše crnogorski kreativni i naučno-istraživački sektor, a svojim kvalitetom obezbjeđuju razvoj kulturne i kreativne industrije u Crnoj Gori.

Na objavljeni konkurs pristiglo je 103 prijave, a stručna komisija koja je radila u sastavu: Nikola Radonjić, grafički dizajner, doc. dr Edin Jašarević, producent i Zdravko Delibašić, grafički dizajner, uz primjenu kriterijuma vrednovanja za sufinansiranje je izabrala 13 projekata, koje je sufinansirala u ukupnom iznosu od 80.000 eura, i to:

a) U oblasti raznolikosti kulturnih izraza:

1. Džervin Hodović, Pljevlja – proizvod inovativnog industrijskog dizajna (novčanik “Cube”);
2. Nemanja Milićević, Podgorica – projekat “O5 (opet), laboratorija za kreativni otpad”;
3. Andrija i Ivan Pejović, Cetinje – proizvod u oblasti dizajna i proizvodnje muzičkih instrumenata “Pejović Guitars”;
4. Sonja Đuranović, Podgorica – proizvod u oblasti primijenjenog slikarstva na tekstilu – serija tepiha “Šara”;
5. Iva Đurović, Podgorica – serija proizvoda u u oblasti dizajna namještaja “Forma 01”;
6. Miloš Radulović, Podgorica – serija proizvoda u oblasti dizajna nakita “Sinonim”;
7. Katarina Zlajić, Bijelo Polje – autorska kolekcija proizvoda iz oblasti inovativnih zanata sa primjenom na savremeno odijevanje;
8. Creative Bee-Brand&identity studio doo Podgorica – projekat u oblasti izdavaštva, grafička novela epskog karaktera.

b) Uspostavljanje kulturnog proizvoda u oblasti modnog dizajna i dizajna tekstila

1. Biljana Jelić, Nikšić – “KOKA”, ručno pleteni proizvodi na bazi vune;
2. Aleksandra Džaković, Budva – projekat “Bauhaut”, eksperimentalni kostimi za scenske i slične primjene;
3. “Niti”, Bijelo Polje – jačanje kapacitiranosti starih zanata u oblasti tekstila – proizvodnja i obrada vune.

c) Uspostavljanje ICT proizvoda

1. Mišo Vukčević, Podgorica – projekat uspostavljanja razvojne platforme i multikompanijske video igre “Bleak faith – Forsaken”;
2. Natalija Ojdanić, Tivat – projekat razvoja mobilne aplikacije sa osvrtom na kulturnu baštinu Crne Gore “TouristiKo”.

III – 3 MontenegroArtLines Visitor Program

MontenegroArtLines Visitor Program je platforma za novi i sistematičan plan posjeta i boravka inostranih umjetnika. Riječ je o povremenim boravcima inostranih umjetnika – književnika, na Cetinju, kojima je potrebno obezbijediti adekvatne uslove za istraživanja različitih oblasti crnogorske kulture, učešće na različitim manifestacijama u cilju promocije autora i njegovih književnih djela i edukativna predavanja/radionice. U odnosu na kapacitete institucija kulture u Crnoj Gori, samo je izdavačka kuća OKF sa Cetinja realizovala projekat sa ovakvim konceptom, koji je ujedno bio podržan i od strane međunarodne mreže TRADUKI, što znači da ispunjava evropske standarde za organizaciju ove vrste projekata. Ujedno, ta činjenica je ovu izdavačku kuću i kvalifikovala za saradnju sa Ministarstvom kulture u realizaciji *MontenegroArtLines Visitor Program*, u 2019. godini.

Tokom 2019. godine napravljena je selekcija šest referentnih književnika iz inostranstva. Gosti književne rezidencije boravili su na Cetinju u periodu 1. avgust 2019 - 31. januara 2020. godine, i to: Ivan Šunjić (BIH), Bojan Krivokapić (Srbija), Hadžem Hajdarević (BIH), Branko Čegec (Hrvatska), Jovica Ivanovski (Makedonija), Elvira Veselinović (Njemačka).

Gosti rezidencije su u skladu sa projektom imali predavanja na Fakultetu za crnogorski jezik i književnost, učestvovali na posebnim književnim večerima upriličenim u Gradskoj biblioteci “Radosav Ljumović” u Podgorici i obilazili sjever Crne Gore i Boku Kotorsku.